

***Операційний менеджмент як
різновид функціонального
менеджменту***

- 16.1. Основний зміст виробничого процесу**
- 16.2. Еволюція розвитку операційного менеджменту**
- 16.3. Роль і місце операційного менеджменту в системі управління**
- 16.4. Концепція і принципи операційного менеджменту**
- 16.5. Операційний менеджмент та менеджери**

Операційний менеджмент — це діяльність з управління процесом придбання матеріалів, їхнього перетворення в готовий продукт і постачанням цього продукту покупцю.

Операційний менеджмент – це всі види діяльності, пов'язаної з навмисним перетворенням (трансформацією) матеріалів, інформації чи покупців.

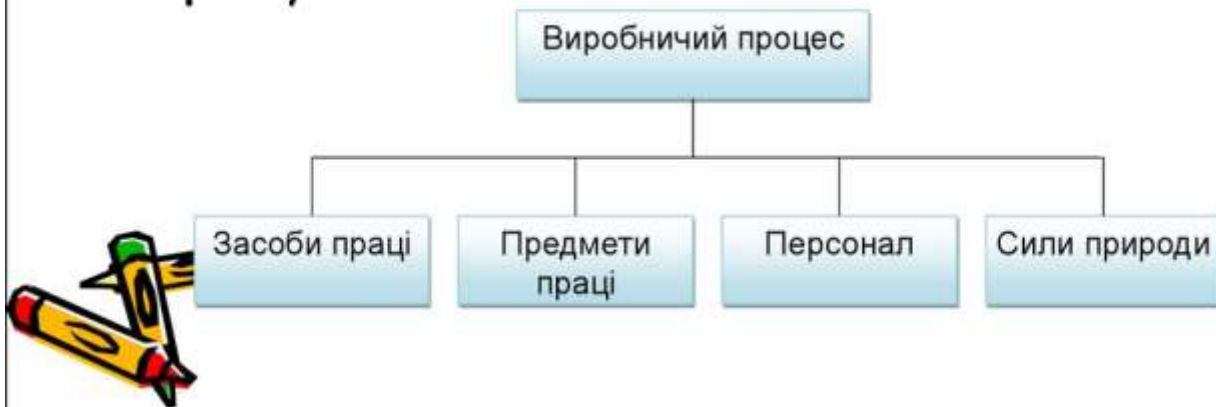
Операційний менеджмент – це діяльність, пов'язана з розробкою, використанням і удосконаленням виробничих систем, на основі яких виробляється основна продукція чи послуги компанії.

Значення слова “дія”:

- а) механічний вплив на тканини й органи тіла (хірургія);
- б) воєнні дії;
- в) виконання якого-небудь завдання: фінансового, кредитного, торгового, страхового, промислового і т.д.

- **Виробничий процес** представляє собою сукупність організованих, в певній послідовності, взаємопов'язаних процесів праці і природних процесів, в результаті яких вихідні матеріали перетворюються на готову продукцію

Види діяльності, що тлумачаться як операції

- виробництво, тобто перетворення сировини (ресурсу) на продукти

- поставки продукту споживачеві;

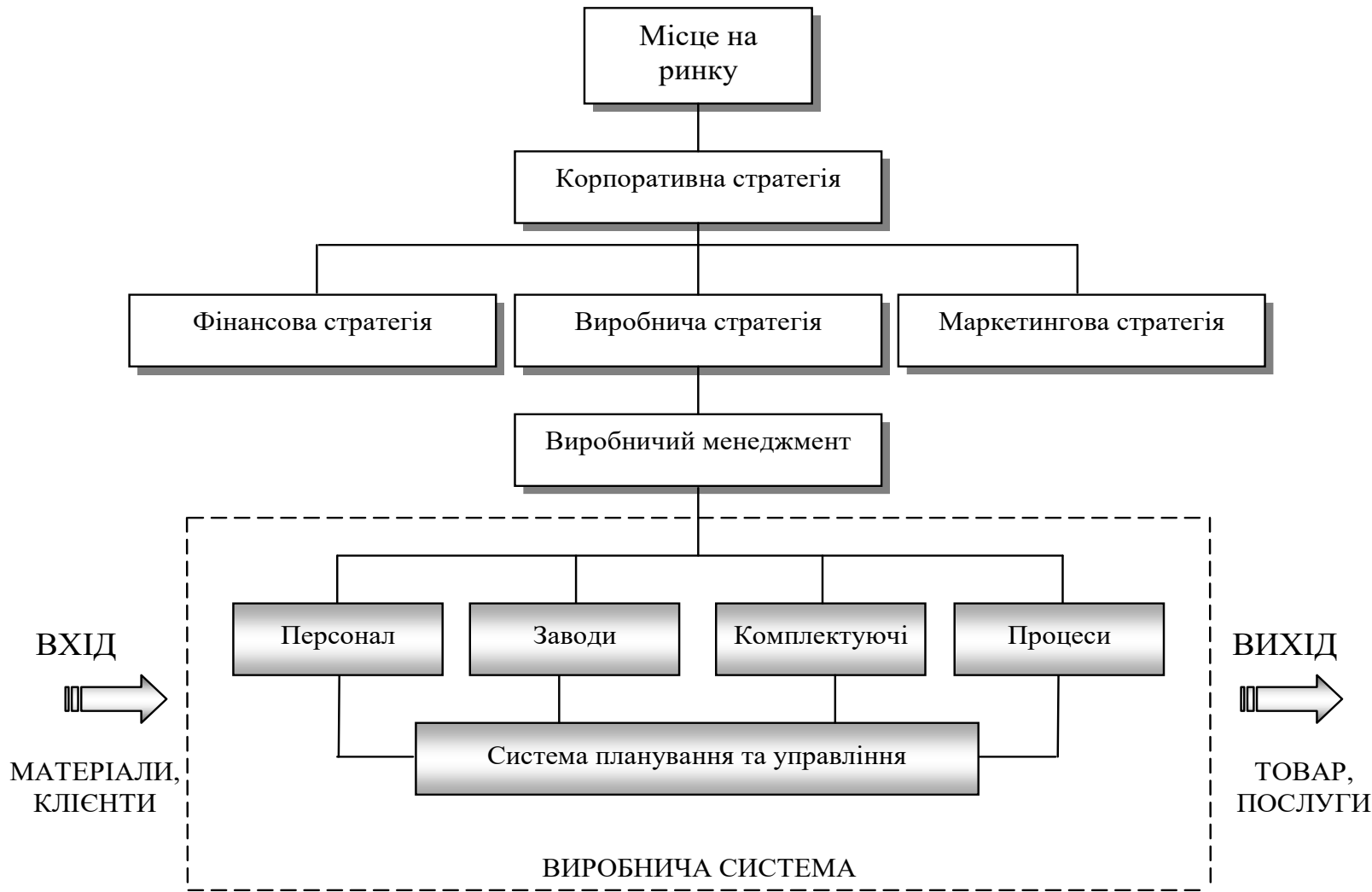
- транспортування, тобто переміщення товарів і людей з одного місця в інше без будь-яких фізичних змін;

- сервіс, тобто операція, спрямована на зміну „стану” споживача.

Виробнича система — це система, що використовує операційні ресурси компанії, для перетворення фактора виробництва, що вводиться, («входу») в обрану нею продукцію чи послугу («вихід»). «Вхід» може бути представлений сировиною, замовником або готовою продукцією, отриманою з іншої виробничої системи, а також клієнтом (у сфері послуг), якому необхідне обслуговування.

Модель виробничої системи в загальній структурі підприємства

Система	Основний «вхід»	Ресурси	Основна перетворююча функція	Типовий очікуваний «вихід»
Лікарня	Пацієнти	Лікарі, медсестри, медикаменти, устаткування	Медична допомога (фізіологічне перетворення)	Здорові люди
Ресторан	Голодні відвідувачі	Продукти, кухарі, офіціанти, зали	Смачні сервіровані блюда (фізіологічне перетворення, обмін)	Задоволені відвідувачі
Машинобудівний завод	Листова сталь, комплектуючі	Верстати, устаткування, робітники	Монтаж і збирання машин (фізичне перетворення)	Високоякісні автомобілі
ЗВО	Випускники шкіл	Викладачі, підручники, аудиторії	Передача знань і навичок (інформаційне перетворення)	Освічені фахівці
Універмаг	Покупці	Вітрини, запаси товарів, продавці	Залучення покупців, реклама, продавці	Задоволений покупець з товаром
Оптова база	Одиниці обліку запасів	Складські бункери, вантажно-розвантажувальні машини	Збереження і перерозподіл запасів	Швидка доставка, доступність запасів

Основні етапи розвитку управління виробництвом

У **період становлення** капіталістичною мануфактурою, фабрикою управляє сам власник, а як загальний регулятор виробництва виступає стихійний механізм ринку.

На **стадії великого машинного виробництва** управління відокремлюється від капіталу – власності. Управління починають здійснювати наймані керівники, що володіють деякою волею в прийняти рішень.

Третій етап характеризується **формуванням спеціального інституту професійних організаторів виробництва** – менеджерів, впровадженням у процес управління сучасних технічних засобів, спробами державного втручання в економіку.

The Principles of Scientific Management

BY

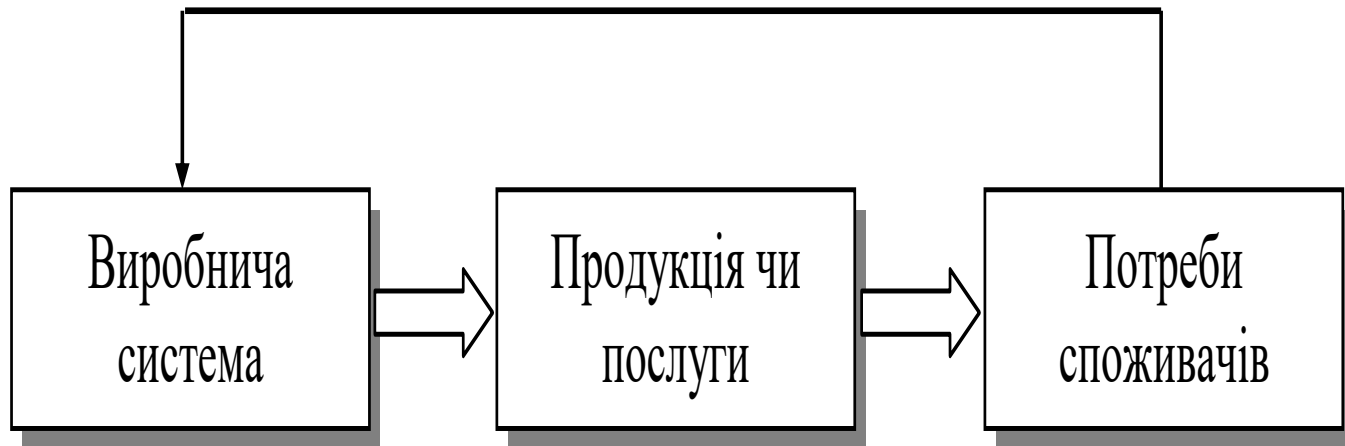
FREDERICK WINSLOW TAYLOR, M.E., & Co.

MEMBER OF THE AMERICAN SOCIETY OF
MECHANICAL ENGINEERS

1. Необхідно вивчити завдання та проаналізувати рухи, необхідні для її виконання.
2. Необхідно описати кожен рух та складові його зусилля, а також виміряти час, за який він виробляється.
3. Усунути всі зайві рухи; Щоразу, починаючи вивчати фізичну працю, ми виявляємо, що більшість освячених часом процедур виявляються марною тратою часу і заважають підвищенню продуктивності праці.
4. Кожен із рухів, необхідних для виконання поставленого завдання, знову з'єднуються разом - так, щоб працівник витрачав на його виконання якнайменше фізичних та розумових зусиль і мінімальну кількість часу. Потім усі рухи знову поєднують у єдину логічну послідовність.
5. Необхідно відповідним чином змінити конструкцію всіх інструментів, що використовуються в цій роботі. Скільки разів ми б не бралися за оптимізацію різних робіт - незалежно від того, скільки тисяч разів на рік ці роботи проводяться, - щоразу виявляється, що традиційні інструменти вимагають доопрацювання.

ПОПИТ

Ланцюжок „Виробництво – Потреби споживача”

Рішення операційних менеджерів

Рішення	Сфера політики	Стратегічний вибір
Якість	Підхід Навчання Постачальники	Запобігання або нагляд Технічне або управлінське навчання Вибір за якістю або вартістю
Продукт	Розробка Вид власності	Самостійно виробляти чи закупити креслення Купити патент чи розробити свій
Процес	Запуск процесу Автоматизація Тип виробництва	Виготовляти чи купувати Ручна робота чи автоматична Одиничне, серійне, масове
Потужність	Розмір підприємства Розташування Інвестиції	Одне велике чи кілька малих Свій ринок чи закордонний Постійні чи тимчасові
Матеріально-технічне забезпечення	Кількість Дистрибуція Система контролю	Високий чи низький рівень запасів Централізоване чи децентралізоване постачання Детальний або вибірковий контроль
Робоча сила	Спеціалізація Система зарплати	Висока чи низька Типи заохочувальних виплат Висока чи низька зарплата

Основні завдання операційного менеджменту

забезпечення ефективного використання матеріальних, трудових, фінансових, інформаційних ресурсів підприємства.

виконання у повному обсязі завдань операційної програми або операційного процесу.

досягнення безперервного перебігу операційного процесу на підприємстві

забезпечення належного асортименту й високої якості продукції

організація обслуговування споживачів на високому рівні.

Мета операційного менеджменту полягає у формуванні ефективної системи керування операціями у виробництві, сервісі. Оптимальні операційні рішення вимагають від керівника перебування в центрі виробничої системи, що розвивається.

Об'єктом вивчення операційного менеджменту є операційні системи. **Предметом операційного менеджменту** є закономірності планування, створення й ефективного використання операційної системи організації.

A close-up photograph of two people in business attire shaking hands. The person on the left is wearing a light-colored sleeve, and the person on the right is wearing a dark blue suit sleeve. The background is blurred, showing other people in a professional setting.

**ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!
ДО ЗУСТРІЧІ)**